Ümran AKCAN

NAVLUN SÖZLEŞMESİNDE TAŞITANIN FAALİYET SAHASININ GENİŞLETİLMESİ (FİO, FİOS, FİOST KLOZLARI)

FİLİZ KİTABEVİ
İSTANBUL
2026

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
Genel Yayın No | General Publication Number: 1415
Sertifika no | Certificate Number: 77398

Filiz Kitabevi
Yayın No | Publication Number: 2026/165

Kitap Adı: Navlun Sözleşmesinde Taşıtanın Faaliyet Sahasının Genişletilmesi (Fio, Fios, Fiost Klozları)
Book Title: Expansion Of Shipper's Field Of Activity In Freight Contract (Fio, Fios, Fiost Clauses)
ISBN: 978-625-5007-51-3
DOI: doi.org/10.64161/filiz.9786255007513

Yazar(lar) | Author(s): Ümran AKCAN | orcid.org/0009-0009-1690-6484
Kurum | Institution: Piri Reis Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Konu Kategorisi | Subject Categories: Hukuk, Deniz Hukuku

Yayın Türü | Publication Type: Kitap | Book - Monograph
Yayın Dili | Language: Türkçe | Turkish
Ebat | Dimensions: 16 x 23 cm
Baskı Sayısı | Edition: 1
Sayfa Sayısı | Pages: 202

Yayım Tarihi | Publication Date: Ekim 2026 | October 2026
Yayım Yeri | Place of Publication: İstanbul, Türkiye
Mizanpaj | Layout: Vildan YAVUZ
Baskı ve Cilt | Printing and Binding: Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti. (Sertifika no: 77398)

© All rights reserved | Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
Mollahüsrev Mah. Cemalyener Tosyalı Cad. No: 57A
Vefa-Fatih / İstanbul • Tel: +90 (212) 527 07 18
www.filizkitabevi.com • bilgi@filizkitabevi.com

Saygıdeğer, Kıymetli Hocam
Prof. Dr. Samim ÜNAN'a

SUNUŞ

Pîrî Reis Üniversitesi Hukuk Fakültesi Deniz Hukuku Anabilim Dalı'nda birlikte görev yapmakta olduğumuz çok değerli çalışma arkadaşım Ümran Akcan, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde başladığı yüksek lisans programını "Navlun Sözleşmesinde Taşıtanın Faaliyet Sahasının Genişletilmesi (Fio, Fios, Fiost Klozları)" konusunda hazırlayıp sunduğu tez ile çok başarılı bir şekilde tamamlamış bulunuyor. Bu çalışma, uygulamacı ve akademisyenlere karşılaştıkları sorunları çözme ve bilimsel incelemelerini sürdürme bakımından büyük katkılarda bulunacak ve yararlar sağlayacaktır.

Tezin hazırlanması aşamasında son derece titiz bir çalışma yürütmüş olduğuna büyük memnunlukla yakından tanık olduğum Ümran Akcan, navlun hukukunda özel bir öneme sahip olan "tarafların etkinlik alanlarının belirlenmesi" konusundaki yasa kuralları, öğreti ve yargı kararlarını üstün bir başarıyla ele alıp değerlendirmiş ve yorumlamıştır. Kendisinin bundan sonraki akademik hayatında da çok verimli olacağına ve başarılarının artarak süreceğine inanıyorum.

Tez danışmanlığı görevi İ.Ü. Hukuk Fakültesi Deniz Hukuku Öğretim Üyesi Doç. Dr. Aslıhan Sevinç Kuyucu tarafından büyük bir özveri ve titizlikle yerine getirilmiştir. İ.Ü. Hukuk Fakültesi Deniz Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Doç. Dr. Kübra Yetiş Şamlı da değerli yönlendirmeleri sayesinde tezin şekillenmesinde önemli katkılarda bulunmuştur. Bu meslektaşlarımıza teşekkür borçlu olduğumuzu özellikle belirtmek isterim.

Ümran Akcan'ı çok uzun yıllar sürmesini dilediğim akademik hayatının bu ilk aşamasını üstün başarı ile geride bırakmış olmasından dolayı içtenlikle kutluyorum. Bu güzel başlangıç ileride kendisinden Türk Deniz Hukuku'na yapmasını beklediğimiz hizmetler konusunda bizlere büyük ümitler vermiştir.

PROF. DR. A. SAMİM ÜNAN
Piri Reis Üniversitesi Deniz Hukuku
Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

SUNUŞ

"Navlun Sözleşmesinde Taşıtanın Faaliyet Sahasının Genişletilmesi (Fio, Fios, Fiost Klozları)" başlıklı bu çalışma, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Yüksek Lisans programında danışmanlığımda hazırlanan yüksek lisans tezinin kitaplaştırılmış halidir. Eserin yazarı genç meslektaşım Ümran AKCAN, lisans ve yüksek lisans öğrencim iken derslerde göstermiş olduğu titizliği ve gayreti tez çalışmasında tekrar ortaya koymuştur. Tezin konusunun belirlenmesindeki öngörüsünden tezin tamamlanmasına kadar geçen süreçte çalışma disiplinini ve konuyu bütün yönleriyle ele alma çabasını hep sürdürmüştür.

Deniz ticareti hukukunda navlun sözleşmesinde tarafların faaliyet sahalarının belirlenmesi pek çok hukuki sorunun çözümünde büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmada Türk Ticaret Kanunu'nun faaliyet sahalarına ilişkin getirdiği düzen ile bu düzenin özellikle sözleşme klozları ile değiştirilmesi meselesi ayrıntılı şekilde değerlendirilmiştir. Taşıtanın faaliyet sahasının kanuna nazaran genişletilmesi sonucunu doğuran FIO, FIOS ve FIOST klozları hem denizcilik uygulaması hem de hukuki yönden irdelenmiştir.

Tezin hazırlanması sürecinde üzerinde özellikle durduğumuz hususlardan biri, konunun yalnızca teorik yönüyle sınırlı kalınmaksızın deniz ticareti uygulamasındaki karşılığının da ortaya konulmasıydı. AKCAN'ın kaynaklara ulaşma ve bunları değerlendirme konusundaki titizliği ile karşılaştığı hukuki sorunların üzerine sabırla gitmesi, çalışmanın bulunduğu olgunluğa erişmesini sağlamış ve çalışmayı amacına ulaştırmıştır.

Bir danışman akademisyen açısından en büyük mutluluklardan biri, danışmanlığını yürüttüğü öğrencisinin araştırma sürecinde bilimsel bakış açısını geliştirdiğini ve ortaya koyduğu emeğin kalıcı bir esere dönüştüğünü görmektir. AKCAN'ın yüksek lisans çalışmasının kitaplaşması benim için büyük bir mutluluk ve gurur kaynağı olmuştur. Bu eserin onun akademik hayatında ortaya koyacağı çalışmaların başlangıcı olmasını ve ilerleyen yıllarda Türk Deniz Ticareti Hukuku literatürüne başarılı çalışmalarla katkıda bulunmasını temenni ediyor, kendisini bir kez daha kutluyorum.

DOÇ. DR. ASLIHAN SEVİNÇ KUYUCU
İstanbul Üniversitesi Deniz Hukuku
Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

ÖNSÖZ

İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı Yüksek lisans programı kapsamında hazırladığım tez çalışmamda, navlun sözleşmesine koyulan ve tarafların faaliyet sahalarına etki eden FIO, FIOS, FIOST klozları incelenmiştir. Söz konusu klozların navlun sözleşmesinde kararlaştırılmasının tarafların faaliyet sahasında yarattığı değişiklikler aynı zamanda incelenmesi gereken birçok farklı hususun da ortaya çıkmasına sebep olmaktadır. Bu tez çalışmasında bu klozların ortaya çıkardığı sonuçlar tek tek incelenmeye gayret edilmiştir.

Bu çalışmanın bugün nihayete kavuşması, tek bir kişinin gayretinden ziyade bu süreçte bana sağlanan akademik ve manevi desteklerin bir sonucudur. Çıkmış olduğum bu yolculuğun sonunda ilk ve en önemli teşekkür, tez danışmanlığımı üstlenerek beni yalnız bırakmayan ve tez konusunun belirlenmesinden tezin planlamasına ve yazımına kadar her aşamada kıymetli zamanını ve akademik bilgisini benimle paylaşarak her türlü desteğini esirgemeyen saygıdeğer danışman hocam *Doç. Dr. Aslıhan Sevinç Kuyucu*'ya aittir. Kendisine ilgisi, sabrı ve çalışmanın niteliğini artıran değerli katkıları için kalpten teşekkür ederim.

Çalışmamın arkasındaki emeğin bir diğer ve en önemli mimarı, birlikte çalışmaktan ve asistanlığını yürütmekten onur duyduğum, deniz hukuku alanında kendisiyle çalışmaya başladığım ilk günden bugüne, akademik gelişimimi her daim yakından takip eden ve bugün sahip olduğum bilgi birikimin oluşmasında büyük katkıları bulunan, tezin özellikle yazım aşamasında, kıymetli yönlendirmeleri ve engin akademik bilgisiyle beni her an doğruya sevk eden ve bu tez çalışmasını adına ithaf etmek istediğim kıymetli hocam saygıdeğer *Prof. Dr. Samim Ünan'a* teşekkürü bir borç bilirim. Kendisiyle çalışma fırsatına erişmiş olmam hayatım boyunca kendimi şanslı hissedeceğim bir ayrıcalıktır. Bununla birlikte, bugüne kadarki akademik yetişme sürecimde çok kıymetli katkıları olan ve yine kendisi ile çalışma fırsatı bulduğum için şanslı hissettiğim kıymetli hocam saygıdeğer *Prof. Dr. Sezer Ilgın'a* teşekkürü bir borç bilirim. Kendilerinin gerek derslerinde gerekse yanına çağırarak yaptığı bilgi paylaşımları benim için her zaman yol gösterici olmuş ve beni bir adım daha ileriye götürmüştür. Manevi desteğini hep hissettiğim ve bana bu süreçte her türlü kolaylığı sağlayan sayın dekanım, saygıdeğer hocam *Prof. Dr. Ceyda Süral Efeçınar'a* teşekkür ederim. Bir diğer teşekkürü ise tezin yazım aşamasında sorduğum sorulara içtenlikle yanıt veren ve benden akademik desteğini esirgemeyen kıymetli hocam saygıdeğer *Doç. Dr. Fevzi Topsoy'a* etmek isterim.

Eğitim yolculuğumun en başından beri ellerini omzumda hissettiğim çok özel bir isme de burada teşekkür etmek benim için bir vefa borcudur. Eğitim-öğretim hayatımın ilk adımından bu yana maddi ve manevi desteğini benden esirgemeyen, özellikle hukuk fakültesine adım attığım andan itibaren düştüğüm her karamsarlıkta ve girdiğim her bunalımda bıkmadan usanmadan beni dinleyen, motivasyonumu yeniden dirilten, meslek seçimimi yaparken doğru yönü bulmamı sağlayan, sadece akademik anlamda değil, o uzun ve kıymetli sohbetleriyle beni hayata hazırlayan amcam *Doç. Dr. Erol Akcan*'a şükranlarım sonsuzdur.

Üniversite eğitimim boyunca gösterdiği babacan yaklaşım ve büyüklükle maddi ve manevi desteklerini esirgemeyerek her zaman yanımda olan değerli amcam, büyüğüm saygıdeğer *Suat Yenigün* ve ailesine teşekkürlerimi sunarım. Kendisinin bana olan inancı ve iyiliği benim için her zaman çok anlamlı ve kıymetli kalacaktır.

Son olarak, eğitim hayatım boyunca beni her anlamda destekleyen aileme, özellikle bu süreçte benim için büyük bir emek ve özveri ile mücadele eden kıymetli anneme şükranlarımı sunarım.

ÜMRAN AKCAN

İSTANBUL/TUZLA, 2026

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ V
PROF. DR. A. SAMİM ÜNAN
SUNUŞ VII
DOÇ. DR. ASLIHAN SEVİNÇ KUYUCU
ÖNSÖZ IX
İÇİNDEKİLER XI
KISALTMALAR LİSTESİ XVII
ÖZET XIX
ABSTRACT XX

GİRİŞ 1

BİRİNCİ BÖLÜM
NAVLUN SÖZLEŞMESİ VE NAVLUN SÖZLEŞMESİNİN İFASI

I. NAVLUN SÖZLEŞMESİNİN TANIMI, UNSURLARI VE HUKUKİ NİTELİĞİ 5
A. Tanımı 5
B. Unsurları 6
1. Taşıma Taahhüdü 6
2. Yük (Eşya) Taşınması 7
3. Denizyolu İle Taşıma 8
4. Taşımanın Gemi İle Yapılması 10
5. Taşıyanın Yüke Zilyet Olması 11
6. Navlun Ödenmesi 12

C. Hukuki Niteliği 13
II. NAVLUN SÖZLEŞMESİNİN TÜRLERİ 16
A. Kırkambar- Yolculuk Çarteri Sözleşmeleri 18
1. Kırkambar Sözleşmeleri 18
2. Yolculuk Çarteri Sözleşmeleri 20
a. Tam Yolculuk Çarter Sözleşmesi 22
b. Kısmi Yolculuk Çarter Sözleşmeleri 23
B. Zaman Çarteri Sözleşmesi 23
C. Alt- Asıl Navlun Sözleşmeleri 29
III. NAVLUN SÖZLEŞMESİNİN TARAFLARI VE İLGİLİ KİŞİLERİ 33
A. Taşıyan 33
1. Akdi Taşıyan 35
2. Fiili Taşıyan 36
B. Taşıtan 39
C. Yükleten 42
D. Gönderilen 44
IV. NAVLUN SÖZLEŞMESİNİN İFASI 47

İKİNCİ BÖLÜM
NAVLUN SÖZLEŞMESİNDE FAALİYET SAHASI İLKESİ

I. TÜRK TİCARET KANUNU'NUN BENİMSEDİĞİ ESASLAR 49
A. Genel Olarak 49
B. Yükleme Safhası Bakımından 52
1. Genel Esas 52
2. İstisnai Haller 56
a. Sözleşme Kaydı 56
b. Yükleme Limanı Düzenlemeleri 57
c. Yerel Teamüller 59
C. Boşaltma Safhası Bakımından 61
1. Genel Esas 61
2. İstisnai Haller 63

a. Sözleşme Kaydı 63
b. Boşaltma Limanı Düzenlemeleri 64
c. Yerel Teamüller 65
II. FAALİYET SAHALARINDAKİ İŞLEMLER 66
A. Genel Olarak 66
B. İstif İşlemi (Stowing) 66
1. Trimleme (trimming) 68
2. Daneçleme (Dunnaging) 69
3. Yükün Bağlanması (Lashing) 71
III. FAALİYET SAHALARININ KLOZLARLA GENİŞLETİLMESİ 72
A. Klozlar 72
1. FIO (Free In and Out) Klozu 72
2. FIOS (Free In, Out and Stowed) Klozu 73
3. FIOST (Free In, Out, Stowed and Trimmed) Klozu 73
B. Klozların Geçerliliği 74
1. Navlun Sözleşmesinin Tarafları Bakımından 74
2. Gönderilen Bakımından 74
3. Emredici Hükümler Bakımından 75

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
KLOZLARIN ORTAYA ÇIKARDIĞI SONUÇLAR

I. YÜKLEME-BOŞALTMA MASRAFLARI BAKIMINDAN ORTAYA ÇIKAN SONUÇLAR 85
A. Genel Olarak 85
B. Navlun Hesabı Bakımından 88
II. YÜKÜN TESLİM ANI BAKIMINDAN ORTAYA ÇIKAN SONUÇLAR 91
A. Teslim Kavramı 91
B. Taşıtanın Yükü Gemiye Teslim Ettiği An Bakımından 93
C. Taşıyanın Yükü Gönderilene Teslim Ettiği An Bakımından 95
1. Genel Olarak 95
2. Eşyanın Boşaltmadan Sonra Teslimi 97

3. Eşyanın Boşaltmadan Önce Teslimi (Gemide Teslim) 99
III. BEKLEME SÜRELERİ BAKIMINDAN ORTAYA ÇIKAN SONUÇLAR..... 100
A. Genel Olarak 100
B. Yükleme Safhasındaki Bekleme Süreleri Bakımından 101
C. Boşaltma Safhasındaki Bekleme Süreleri Bakımından 107
D. Kırkambar Sözleşmeleri Bakımından Bekleme Süreleri..... 109
IV. SORUMLULUK BAKIMINDAN ORTAYA ÇIKAN SONUÇLAR..... 110
A. Genel Olarak 110
B. Yüke Gelen Zararlar Bakımından 110
C. Gemiye Gelen Zararlar Bakımından 118
D. Kaptanın Nezaret Etme Görevi Bakımından Değerlendirme..... 121
V. SİGORTA İLİŞKİSİ BAKIMINDAN ORTAYA ÇIKAN SONUÇLAR 129
A. Genel Olarak 129
B. Yükte Meydana Gelen Zararlar Bakımından 131
1. Yük Sigortası..... 131
a. Tanımı..... 131
b. Uygulanacak Hükümler..... 132
2. Yük Sigortası Bakımından Kanuni Halefiyet Kuralının Uygulanmasına Klozların Etkisi 135
a. Sigortacının Kanuni Halefiyeti 135
b. Yük Sigortacısının Kanuni Halefiyet Şartlarının Klozlar Bağlamında Değerlendirilmesi 136
(1) Hukuken Geçerli Bir Sigorta Sözleşmesinin Bulunması 136
(2) Rizikonun Sigorta Süresi İçerisinde Meydana Gelmiş Olması..... 136
i. Genel Kural 136
ii. Geçmişe Etkili Sigorta Bakımından 137
iii. Özel Şartlar Bakımından 139
(3) Rizikonun Sigorta Himayesi Kapsamında Olması 141
(4) Sigortacının Sigorta Tazminatını Sigortalıya Ödemiş Olması 146
i. Sigortalı Tanımı 146
ii. Yük Sigortalarında Sigortalı Sıfatına Sahip Kişi..... 147
(5) Sigortalının Zarardan Sorumlu Kişiye Karşı Dava Açma Hakkına Sahip Olması..... 148

i. Zarardan Sorumlu Kişi 149
ii. Zarardan Sorumlu Kişinin Belirlenmesinde Klozların Etkileri 149
aa. Genel Kural 149
bb. Klozlar Bakımından Ortaya Çıkabilecek Sonuçlar 150
aaa. Klozların Yük Sigortacısı Bakımından Geçerliliği 150
bbb. Sigortalının Zarardan Sorumlu Kişi Olması Hali 153
C. Geminin Uğradığı Zararlar Bakımından 156
1. Tekne Sigortası 156
a. Tanımı 156
b. Uygulanacak Hükümler 156
2. Tekne Sigortacısının Kanuni Halefiyet Şartlarının Klozlar Bağlamında Değerlendirilmesi 157
a. Rizikonun Teminat Kapsamında Olması 157
b. Sigortacının Sigorta Tazminatını Sigortalıya Ödemiş Olması 158
c. Sigortalının Zarardan Sorumlu Kişiye Karşı Dava Açma Hakkına Sahip Olması 159
(1) Zarardan Sorumlu Kişi 159
(2) Zarardan Sorumlu Kişinin Belirlenmesinde Klozların Etkileri 159
i. Genel Kural 159
ii. Klozlar Bakımından Ortaya Çıkabilecek Sonuçlar 160
aa. Klozların Tekne Sigortacısı Bakımından Geçerliliği 160
bb. Taşıtanın Zarardan Sorumlu Kişi Olması Hali 162
SONUÇ 167
KAYNAKÇA 173

KISALTMALAR LİSTESİ

a.g.e	: Adı geçen eser
Bkz.	: Bakınız
C.	: Cilt
CFR	: Cost and Freight
CIF	: Cost, Insurance and Freight
CMI	: Comité Maritime International
COGSA	: Carriage of Good By Sea Act
COP	: Custom of the port
CQD	: Customary quick despatch
dpn.	: Dipnot
E.T	: Erişim Tarihi
FAC	: Fast as can
FAS	: Free Alongside Ship
FCA	: Free Carrier
FI	: Free In
FILTD	: Free In Liner Terms Discharge
FILO	: Free In/Liner Out
FIO	: Free In And Out
FIOL	: Free In and Out and Lashed
FIOS	: Free In, Out and Stowed
FIOSPT	: Free In, Out and Spout, Trimmed
FIOST	: Free In, Out, Stowed and Trimmed
FIOST L/S/D	: Free In, Out, Stowed and Trimmed Lashed/Secured/Dunnaged
FISLO	: Free in Stow, Liner Out
GENCON	: BIMCO Çarter Parti Formu

GÜHFD : Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
IHC : International Hull Clauses
ITCH : Institute Time Clauses Hulls
MIA : Marine Insurance Act
LIFO : Liner In Free Out
para. : Paragraf
s. : Sayfa
S. : Sayı
SK : Sigortacılık Kanunu
TBK : Türk Borçlar Kanunu
TTK : Türk Ticaret Kanunu
WIBON : Whether In Berth Or Not
WIPON : Whether In Port Or Not

EXPANSION OF SHIPPER'S FIELD OF ACTIVITY IN FREIGHT CONTRACT (FIO, FIOS, FIOST CLAUSES)

ÖZET

FIO, FIOS, FIOST klozları, bir navlun sözleşmesinin taraflarının sözleşmeye koyduğu kayıtlardır. Bu kayıtlar, navlun sözleşmesinin ifası kapsamında yükün gemiye yüklenmesi, istiflenmesi, trimleme işleminin yapılması ve varma limanında yükün gemiden boşaltılması gibi işlemleri taraflardan kimin yapacağı, bu işlemlerden doğan masrafları kimin karşılayacağı ve bu işlemler esnasında bir zarar meydana geldiğinde bu zarara kimin katlanacağını belirlemektedir. Bu belirlemeleri yaparken tarafların Türk Ticaret Kanunu'nda düzenlenmiş olan faaliyet sahalarında da değişiklikler yaratmaktadır. Tarafların faaliyet sahasında meydana gelen bu değişiklikler aynı zamanda başka birçok hususa da etki etmektedir.

Çalışmanın temel konusunu yukarıda bahsettiğimiz klozlar oluşturmaktadır. Bu çerçevede öncelikle konunun daha iyi anlaşılması adına navlun sözleşmesinin temel unsurlarından bahsedilmiş ve daha sonra navlun sözleşmesinin ifası bakımından TTK'nın benimsemiş olduğu faaliyet sahası ilkesi ve istisnaları incelenmiştir. Akabinde ise tarafların faaliyet sahalarına etki eden ve çalışma konumuz olan klozların tanımı, geçerliliği ve düzenlediği yükleme ve boşaltma safhalarına ilişkin işlemler açıklanmıştır. Son olarak ilgili klozların navlun sözleşmesinde kararlaştırılmış olmasının doğuracağı sonuçlar incelenmiştir. Bu kapsamda, klozların konusu olan işlemlerin masraflarının karşılanması bakımından, yükün, gemiye teslim anı ve varma limanında alıcıya teslim anı, yükleme ve boşaltma safhalarındaki bekleme sürelerinin hesaplanması, yükleme ve boşaltma safhalarında yüke ve gemiye gelen zarardan sorumluluk ve söz konusu zararı yük ve tekne sigortacısının karşılamış olması halinde sigorta ilişkileri bakımından doğabilecek sonuçlar ve sorunlar ele alınmıştır.

Anahtar Sözcükler: Navlun Sözleşmesi, Faaliyet Sahası, FIO, FIOS, FIOST, GENCON

ABSTRACT

FIO, FIOS, and FIOST clauses are stipulations incorporated by the parties into a contract of affreightment. These clauses determine which party shall be responsible for the loading, stowage, trimming, and discharge of the cargo within the performance of the contract of affreightment, which party bear the expenses arising from such operations, and which party assume liability in the event that damage occurs during the course of these operations. In making such determinations, these clauses also alter the field of activity regulated under the Turkish Commercial Code. The changes occurring within the parties' field of activity consequently affect numerous other legal issues as well.

The principal subject of this study consists of the aforementioned clauses. Within this framework, the fundamental elements of the contract of affreightment are first examined in order to facilitate a clearer understanding of the subject. Subsequently, the principle of "field of activity" adopted by the Turkish Commercial Code with respect to the performance of contracts of affreightment, together with its exceptions, is analyzed. Thereafter, the definitions and validity of these clauses, which affect the boundaries of the parties' field of activity, and the operations regarding the loading and discharging stages regulated by these clauses are explained. Finally, the legal consequences arising from the incorporation of such clauses into a contract of affreightment are examined. In this regard, the study addresses the consequences and legal issues that may arise with respect to the allocation of expenses relating to the operations governed by such clauses; the moment of delivery of the cargo to the vessel and the delivery to the consignee at the port of discharge; the calculation of laytime during loading and discharge operations; liability for damage to the cargo and the vessel during loading and discharge stages; and insurance-related issues in cases such damage has been indemnified by cargo insurers or hull insurers.

Keywords: Contract of Affreightment, Field of Activity, FIO, FIOS, FIOST, GENCON